

Zelfbindingsverklaring

Wat is een zelfbindingsverklaring?

Een zelfbindingsverklaring maakt het voor een patiënt mogelijk om in een goede periode te bepalen wat er in een mindere periode met hem moet gebeuren, ook als hij zich dan tegen de zorg verzet. De zelfbindingsverklaring is vooral geschikt voor patiënten met een wisselend ziektebeeld, die al eerder (verplichte) zorg hebben ontvangen en voorkeuren ontwikkeld hebben voor de behandeling.

Wat staat er in een zelfbindingsverklaring?

In de zelfbindingsverklaring neemt de patiënt op:

- welke vormen van verplichte zorg er mogen worden toegepast en voor welke termijn;
- onder welke omstandigheden deze verplichte zorg aan hem mag worden verleend;
- met welke netwerkleden de behandelaar in dat geval contact op kan nemen;
- de omstandigheden waaronder de verplichte zorg wordt beëindigd;
- hoe lang hij de verklaring van kracht wil laten zijn.

Procedure m.b.t. opstellen

- De patiënt geeft bij de zorgverantwoordelijke aan dat hij een zelfbindingsverklaring wil opstellen.
- De zorgverantwoordelijke stemt de geneesheer-directeur af in hoeverre bij de betreffende patiënt een zelfbindingsverklaring is geïndiceerd en aan welke voorwaarden een verklaring moet voldoen. Dit om te voorkomen dat de geneesheer-directeur de verklaring niet ondertekent, nadat patiënt, eventueel bijgestaan door familie, naasten en PVP, hier energie in heeft gestoken.
- De zorgverantwoordelijke legt patiënt uit wat het doel is van de zelfbinding.
- Patiënt moet ten tijde van het opstellen van de zelfbindingsverklaring wilsbekwaam zijn. Hiertoe verzoekt de zorgverantwoordelijke om een expliciete wilsbekwaamheidsbeoordeling door een arts (zie werkinstructie Wilsonbekwaamheid en vertegenwoordiging). Indien de arts patiënt wilsbekwaam verklaart stopt de procedure voor de zelfbinding.
- De zorgverantwoordelijke wijst patiënt er op dat hij zich kan laten bijstaan door familie, naasten en de PVP.
- De patiënt en de zorgverantwoordelijke stellen samen de zelfbindingsverklaring op in het daarvoor beschikbare format.
- Bij de zelfbindingsverklaring moet een zorgplan worden gevoegd. De aanwezigheid van een zorgmachtiging is niet noodzakelijk, deze wordt pas aangevraagd wanneer de verplichte zorg moet worden ingezet.
- De zelfbindingsverklaring wordt gedateerd en ondertekend door de patiënt, de zorgverantwoordelijke en de geneesheer-directeur (GD). Het Bureau GD slaat de ondertekende versie op in het EPD.
- De GD verstrekt een afschrift van de zelfbindingsverklaring aan de patiënt, de vertegenwoordiger (indien van toepassing), de gezinsvoogdijwerker (indien van toepassing) en de Officier van Justitie.

Wijzigen of intrekken

De zelfbindingsverklaring kan tussentijds worden gewijzigd of ingetrokken. Daarbij moet precies dezelfde procedure gevolgd worden als voor het opstellen van de zelfbindingsverklaring.

Toepassen zorg uit zelfbindingsverklaring

De zorgverantwoordelijke krijgt signalen dat het minder goed met patiënt gaat. Om ernstig nadeel af te wenden wil de zorgverantwoordelijke de verplichte zorg uit de zelfbindingsverklaring toepassen, maar de patiënt is het hier niet mee eens.

De zorgverantwoordelijke meldt bij de GD de noodzaak van het starten van een zorgmachtiging. De reguliere werkwijze voor het aanvragen van een zorgmachtiging wordt dan gevolgd (zie werkinstructie Aanvragen zorgmachtiging).

De zorgverantwoordelijke bereidt de zorgmachtiging voor met input uit de zelfbindingsverklaring en bijbehorend zorgplan. De GD zorgt ervoor dat de onafhankelijk psychiater de zelfbindingsverklaring krijgt t.b.v. het opstellen van de medische verklaring. De Officier van Justitie dient na ontvangst van alle stukken de aanvraag in bij de rechtbank. Omdat het een zorgmachtiging n.a.v. een zelfbindingsverklaring betreft doet de rechter binnen drie werkdagen na ontvangst van het verzoekschrift uitspraak. Geeft de rechter een zorgmachtiging af dan is de zelfbindingsverklaring daarmee bekrachtigd en kan de verplichte zorg worden toegepast.